

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นางสาวดวงใจ วยเจริญ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หัวข้อการพัฒนา วิชา AI Basic
วิธีการพัฒนา การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
วันที่พัฒนา ๒๔-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ สถานที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ
หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.)
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักการทำงานของ Machine Learning และ Generative AI ตลอดจนพัฒนาทักษะการใช้ Microsoft Copilot เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่เกษตรกรได้อย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

ปัญญาประดิษฐ์เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้จากข้อมูล วิเคราะห์รูปแบบ และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการคาดการณ์หรือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจได้ โดยข้อมูลถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำงานของระบบ ยังมีข้อมูลที่มีคุณภาพและมีปริมาณมาก ระบบจะสามารถเรียนรู้และให้ผลลัพธ์ได้อย่างแม่นยำมากขึ้น เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เช่น การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) และการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ช่วยให้คอมพิวเตอร์สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความซับซ้อน เช่น ข้อความ ภาพ และเสียง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing: NLP) ช่วยให้ระบบสามารถเข้าใจภาษาและสื่อสารกับมนุษย์ได้ใกล้เคียงการใช้งานจริง

ระบบปัญญาประดิษฐ์สามารถค้นหารูปแบบและความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือค้นหาที่มีการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาช่วยวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ ทำให้สามารถค้นหาข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์มากขึ้น นอกจากนี้ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) สามารถสร้างเนื้อหาใหม่จากข้อมูลที่เรียนรู้มาได้ เช่น ข้อความ ภาพ เสียง และวิดีโอ โดยอาศัยการเรียนรู้จากคลังข้อมูลจำนวนมาก ทำให้สามารถสร้างเนื้อหาที่มีความสมบูรณ์ใกล้เคียงภาษามนุษย์ และสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานในด้านต่าง ๆ เช่น การค้นหาข้อมูล การสรุปเนื้อหา การเรียบเรียงข้อความ การวิเคราะห์เอกสารและรูปภาพ ตลอดจนการสร้างภาพจากคำอธิบายข้อความ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและลดระยะเวลาในการจัดทำข้อมูล

เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ เช่น Microsoft Copilot สามารถนำมาใช้เป็นผู้ช่วยในการทำงานและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถช่วยค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และสรุปสาระสำคัญให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ช่วยเรียบเรียงข้อความ ร่างเอกสารและอีเมล รวมถึงปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมกับรูปแบบงาน เช่น เอกสารราชการหรือบทความประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยวิเคราะห์ข้อมูล อธิบายเนื้อหาที่ซับซ้อน แปลภาษา และสรุปข้อมูลจากเอกสารจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงสามารถวิเคราะห์รูปภาพหรือเอกสารที่นำเข้าไป และสร้างภาพจากคำอธิบายข้อความเพื่อใช้ประกอบการจัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้ได้

การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการตั้งคำสั่งหรือคำถาม (Prompt) ที่ชัดเจนและระบุรายละเอียดที่จำเป็น เพื่อให้ระบบสามารถประมวลผลและให้ผลลัพธ์ได้ตรงตามความต้องการมากขึ้น พร้อมทั้งต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและใช้วิจารณญาณในการพิจารณาข้อมูลก่อนนำไปใช้ เนื่องจากระบบปัญญาประดิษฐ์อาจมีข้อจำกัดและให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนได้ในบางกรณี

นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีความรับผิดชอบ โดยให้ความสำคัญกับความโปร่งใส ความปลอดภัย และความเป็นธรรม รวมทั้งการระมัดระวังปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง การสร้างข้อมูลปลอม (Deepfake) และการละเมิดลิขสิทธิ์ ตลอดจนการตระหนักถึงผลกระทบของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่มีต่อสังคมและการทำงานในอนาคต โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดังกล่าวอย่างเหมาะสมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และเครื่องมือ Microsoft Copilot อย่างเหมาะสมสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดระยะเวลาในการค้นหาข้อมูลและจัดทำเอกสาร และสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานด้านการเกษตรและการถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

๑. ได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์และสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้
๒. สามารถใช้ Microsoft Copilot และ AI เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
๓. ช่วยลดระยะเวลาในการค้นหาข้อมูลและจัดทำเอกสาร พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพในการพัฒนางานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

การนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้

สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการใช้ Microsoft Copilot และเครื่องมือ AI ในการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการและข้อมูลด้านการเกษตร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ได้แก่ การช่วยเรียบเรียง สรุป และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสาร รายงาน และงานประชาสัมพันธ์ และการใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและลดระยะเวลาในการดำเนินงาน

แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร

๑. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้ AI เบื้องต้นเพื่อค้นหาข้อมูลและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร
๒. แนะนำและสาธิตการใช้ AI ผ่านโทรศัพท์มือถือ เพื่อช่วยวางแผนการผลิตและการตลาด
๓. ถ่ายทอดความรู้ผ่านการอบรมกลุ่มเกษตรกรหรือกิจกรรมของศูนย์เรียนรู้

(ลงนาม) 

(นางสาวดวงใจ วยเจริญ)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(ลงนาม) 

(นายอนุรักษ บัวคลี่คลาย)
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ